iPB

Indicadors | Progrés | Benestar

Cambra de Comerç de Barcelona

#IPBCambra

IPB

Indicadors de Progrés i Benestar

PIB	Educació	Innovació	Salut	Serveis públics	Consum privat	Energia i contaminació	Desigualtat i pobresa	Equitat generacional i de gènere	Equitat en la distribució	Eficiència en la producció	Equitat + Eficiència = Resiliència
PROGRÉS			BENESTAR			SOSTENIBILITAT			QUALITAT DEL CREIXEMENT		

IPB

Indicadors de Progrés i Benestar

PIB	Educació	Innovació	Salut	Serveis públics	Consum privat	Energia i contaminació	Desigualtat i pobresa	Equitat generacional i de gènere	Equitat en la distribució	Eficiència en la producció	Equitat + Eficiència = Resiliència
PROGRÉS			BENESTAR			SOSTENIBILITAT			QUALITAT DEL CREIXEMENT		

PIB

PROGRÉS ECONÒMIC

PIB per càpita

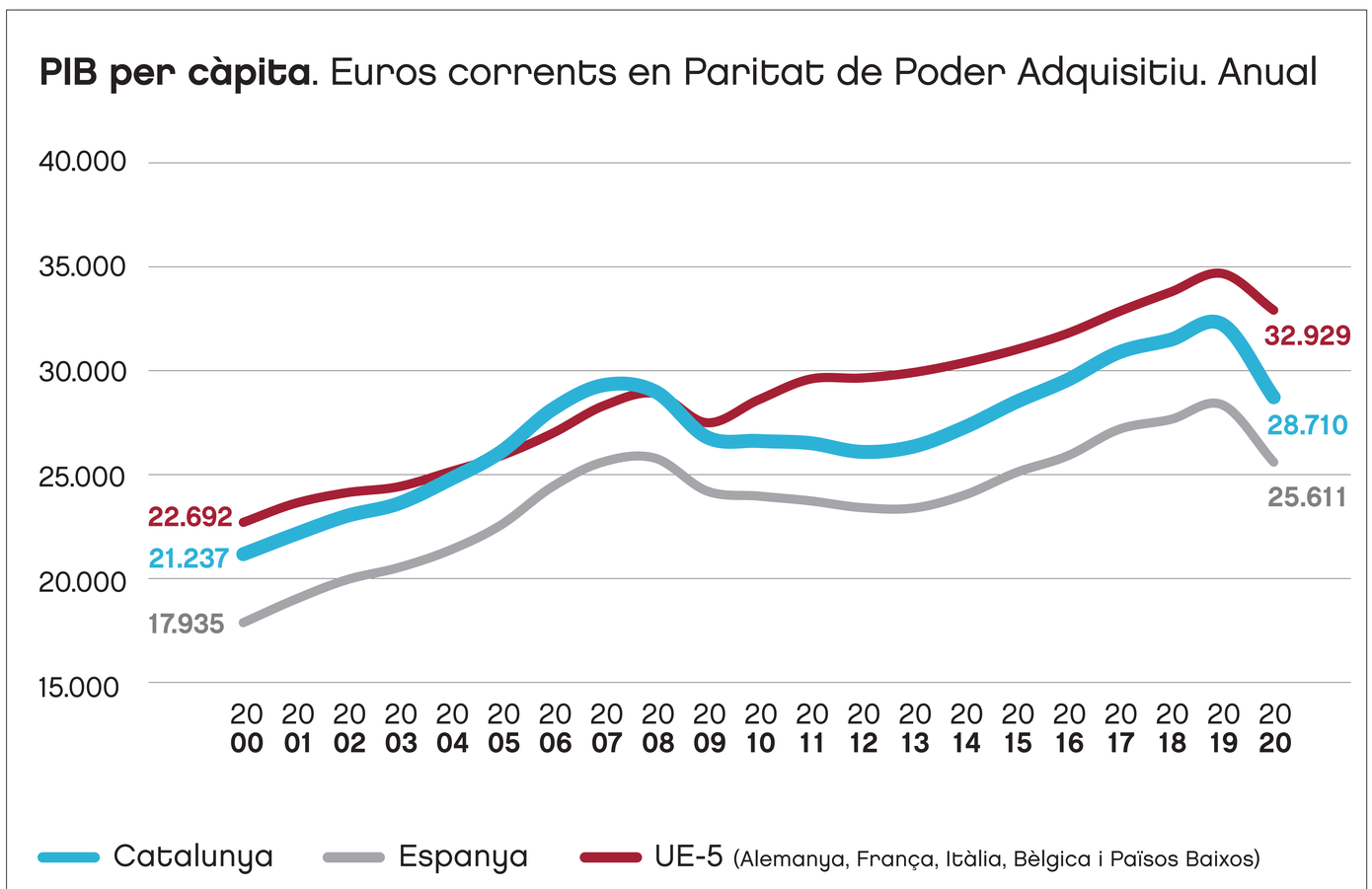

Catalunya no tendeix a convergir en **PIB per càpita** en Paritat de Poder Adquisitiu amb la UE-5 a llarg termini

	2000	2019
Catalunya/UE-5	**93,6%**	**92,8%**

No mostra progrés econòmic en termes relatius quan es compara amb el nucli europeu

PIB

PROGRÉS ECONÒMIC

PIB per càpita. Catalunya

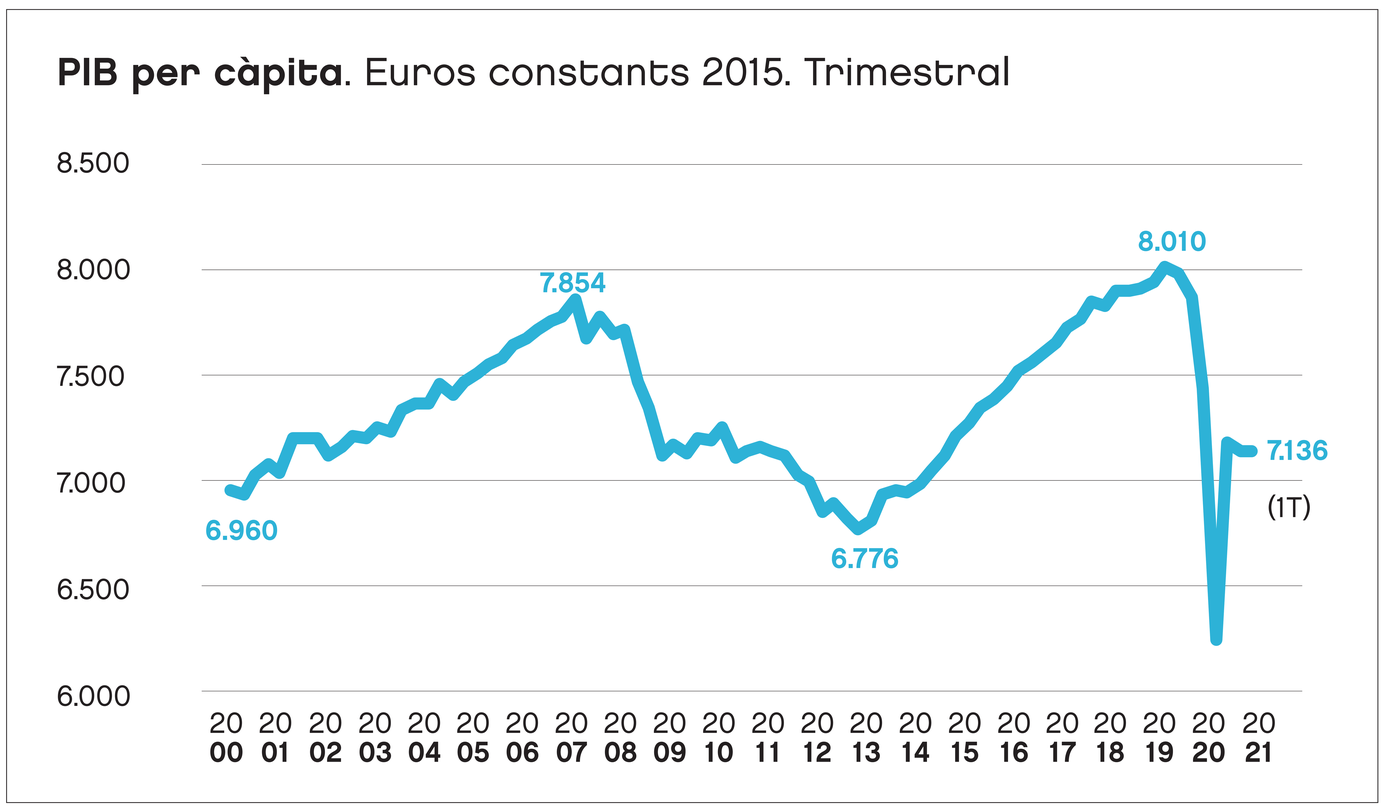

Sí que hi ha hagut un cert progrés econòmic (moderat) en termes absoluts

Δ PIB/hab. Catalunya	2000-2019
Acumulat	15,1%
Mitjana anual	0,8%

Catalunya ha traduït aquest progrés econòmic en benestar?
Créixer en PIB és sinònim de progrés social i humà?

Educació

Despesa pública en educació

Despesa pública per estudiant. Euros corrents en Paritat de Poder Adquisitiu. Anual

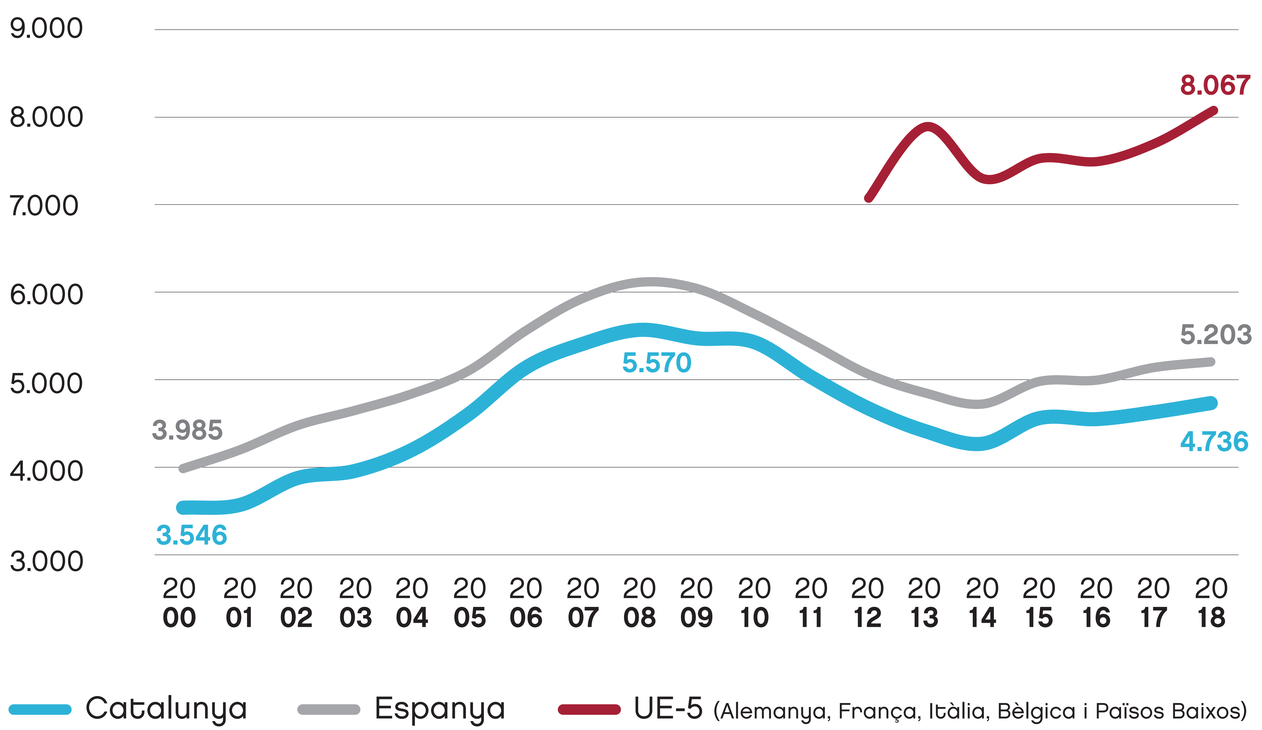

La despesa pública en educació a Catalunya es va reduir un 30% entre 2008 i 2014 i la **distància amb la UE-5 és elevada i creixent**

	2012	2018
Catalunya/UE-5	**66,1%**	**58,7%**

És una qüestió de prioritats o un problema de finançament?

Educació

Pes dels actius poc qualificats en la força de treball

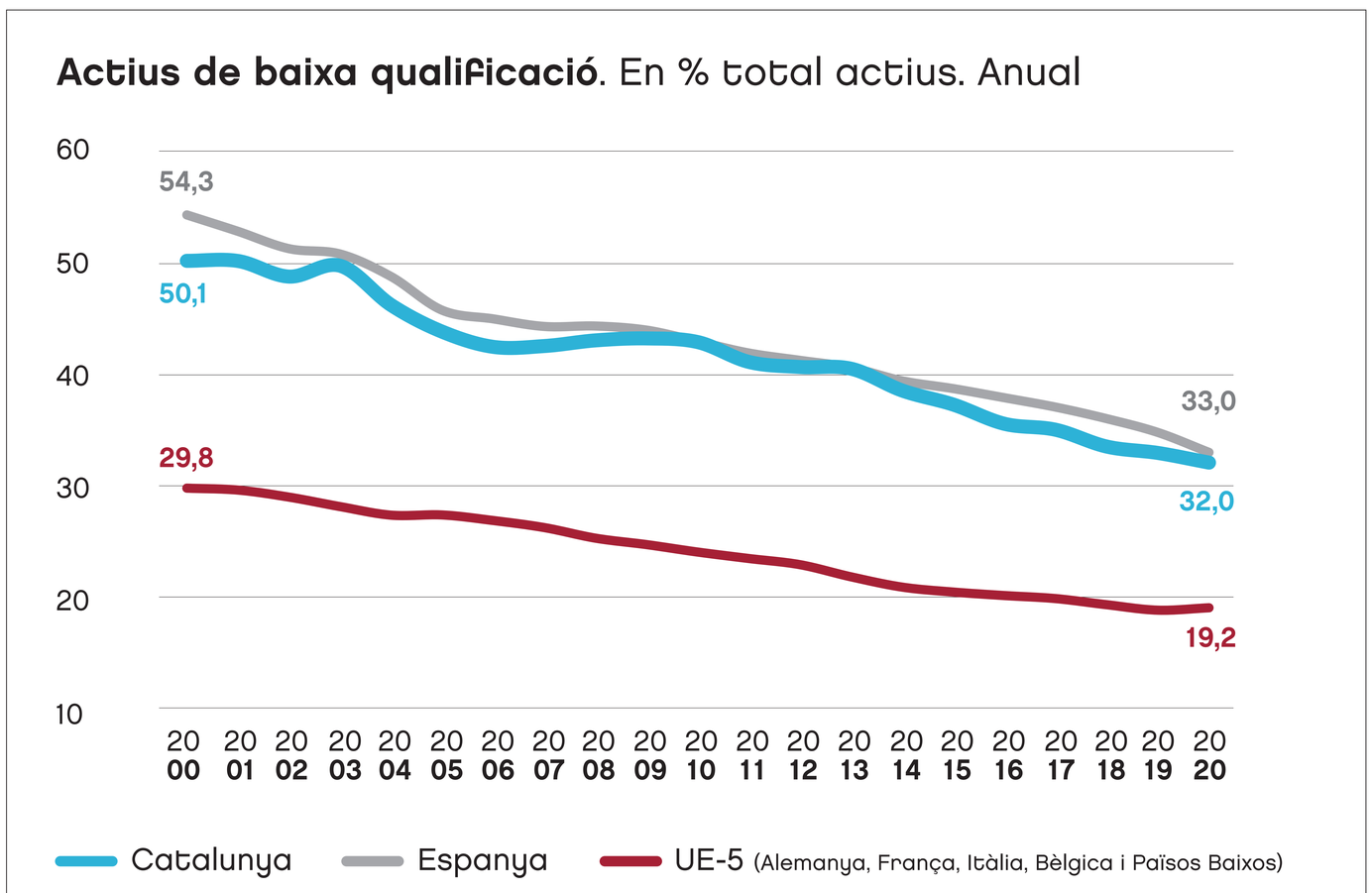

L'elevat pes dels **actius poc qualificats** en comparació amb la UE-5 ajuda a explicar la manca de convergència en PIB per habitant

La distància s'ha reduït de 20 a 13 punts percentuals els últims 20 anys, posant de manifest **un progrés continuat en el grau de qualificació de la població treballadora**

Despesa en R+D

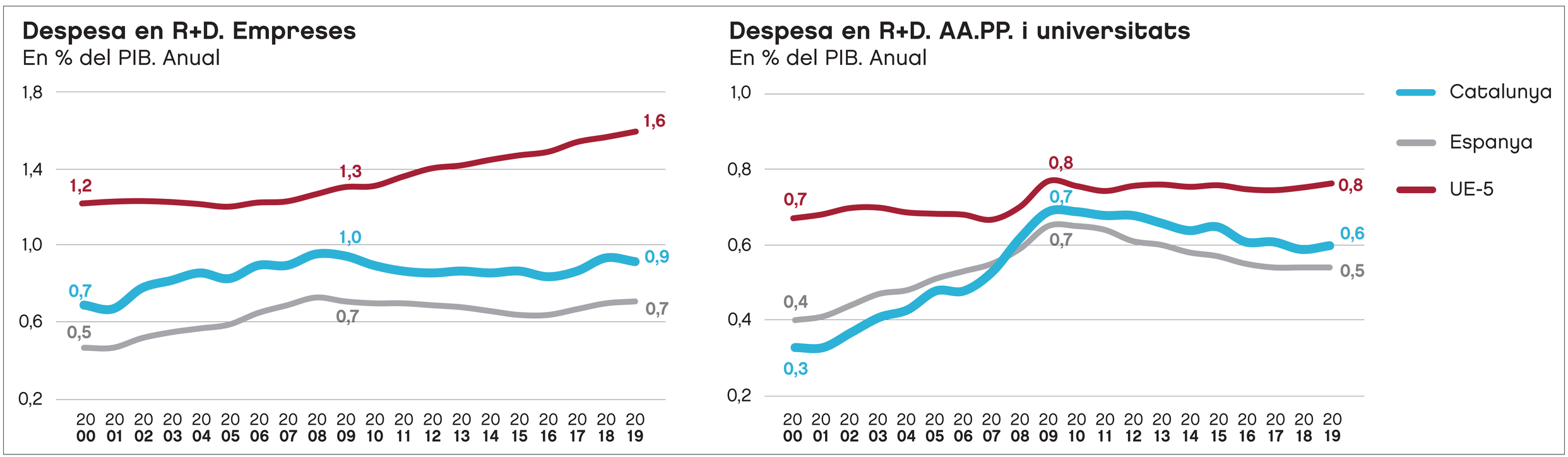

Des de la crisi del 2009 el % R+D/PIB a Catalunya ha disminuït lleugerament (tant l'R+D pública com privada), mentre que a la UE-5 augmenta

No hi ha hagut progrés ni convergència en capacitat per generar tecnologia

Ocupació en activitats intensives en tecnologia i coneixement

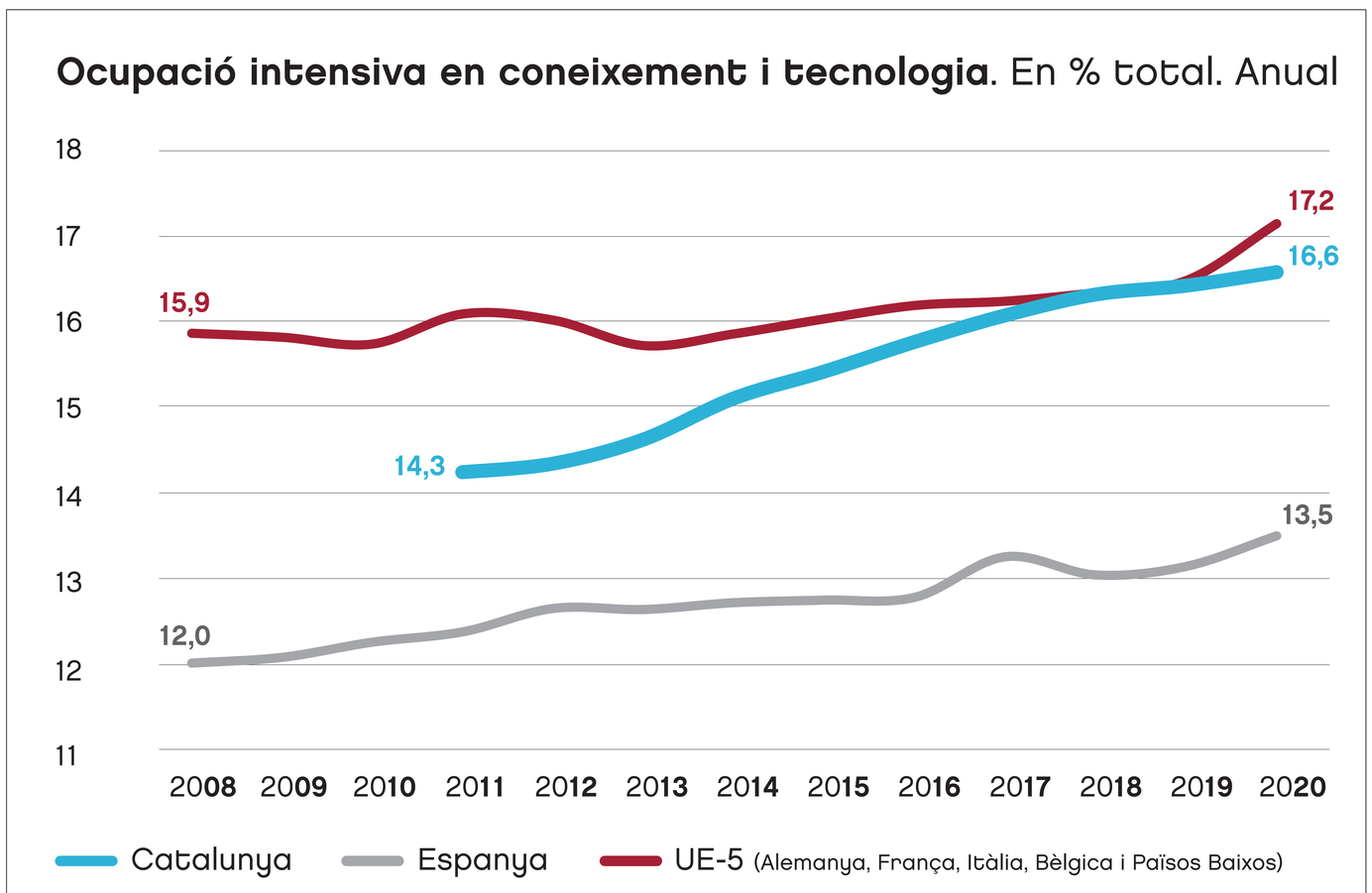

Les **activitats intensives en coneixement i tecnologia** han guanyat pes a Catalunya, un comportament similar a la UE-5

	2011	2020
Catalunya	**14,3%**	**16,6%**
UE-5	**16,1%**	**17,2%**

Sí que hi ha hagut progrés tecnològic, però exogen (per difusió) **més que endogen** (per generació)

IPB

Indicadors de Progrés i Benestar

PIB	Educació	Innovació	Salut	Serveis públics	Consum privat	Energia i contaminació	Desigualtat i pobresa	Equitat generacional i de gènere	Equitat en la distribució	Eficiència en la producció	Equitat + Eficiència = Resiliència
PROGRÉS			BENESTAR			SOSTENIBILITAT			QUALITAT DEL CREIXEMENT		

Esperança de vida i despesa en salut

Esperança de vida. Anys. Anual

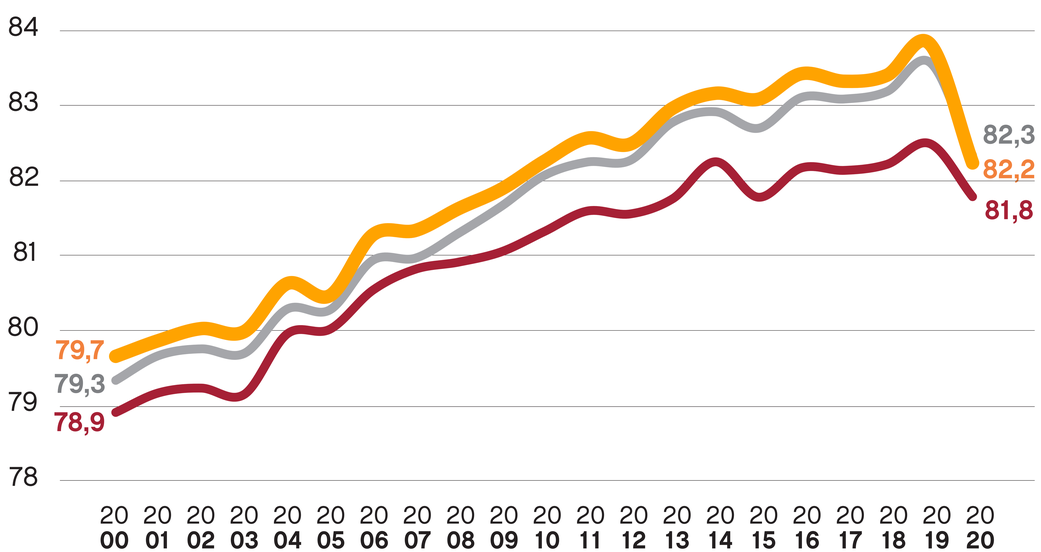

Despesa en salut pública i privada per càpita
Dòlars en Paritat de Poder Adquisitiu. Anual

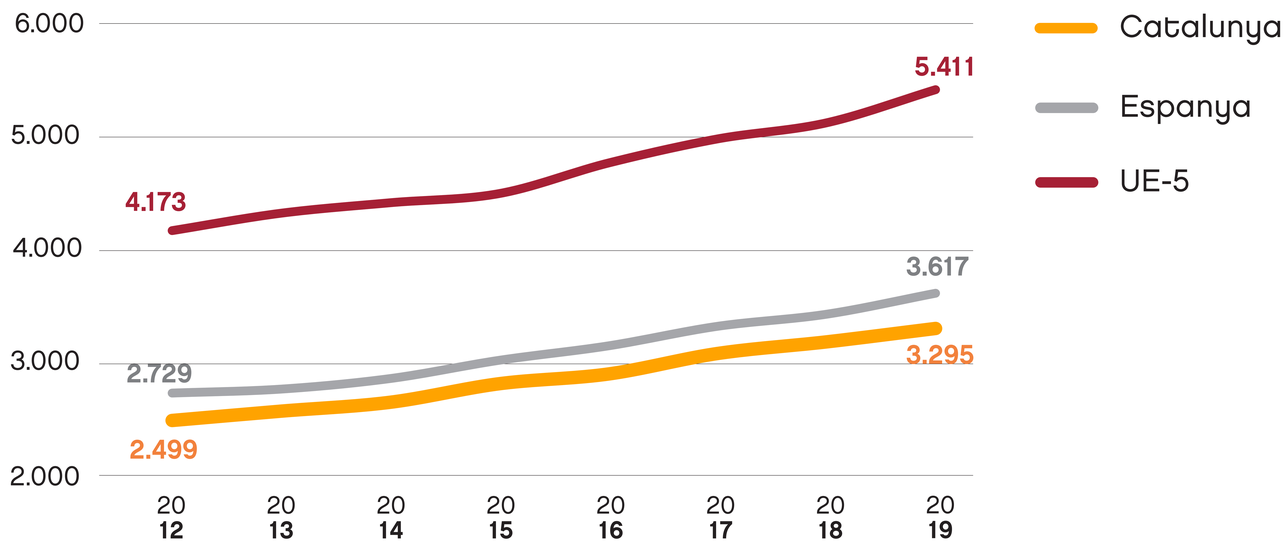

Per tenir sentit, el progrés s'ha de traduir en **benestar efectiu** per a les persones. La forma de benestar fonamental és la **física**, associada amb l'**estat de salut**

La major esperança de vida a Catalunya apunta en la bona direcció, però la despesa en salut per habitant, tot i ser creixent, és un 40% inferior a la UE-5

Mortalitat. Catalunya

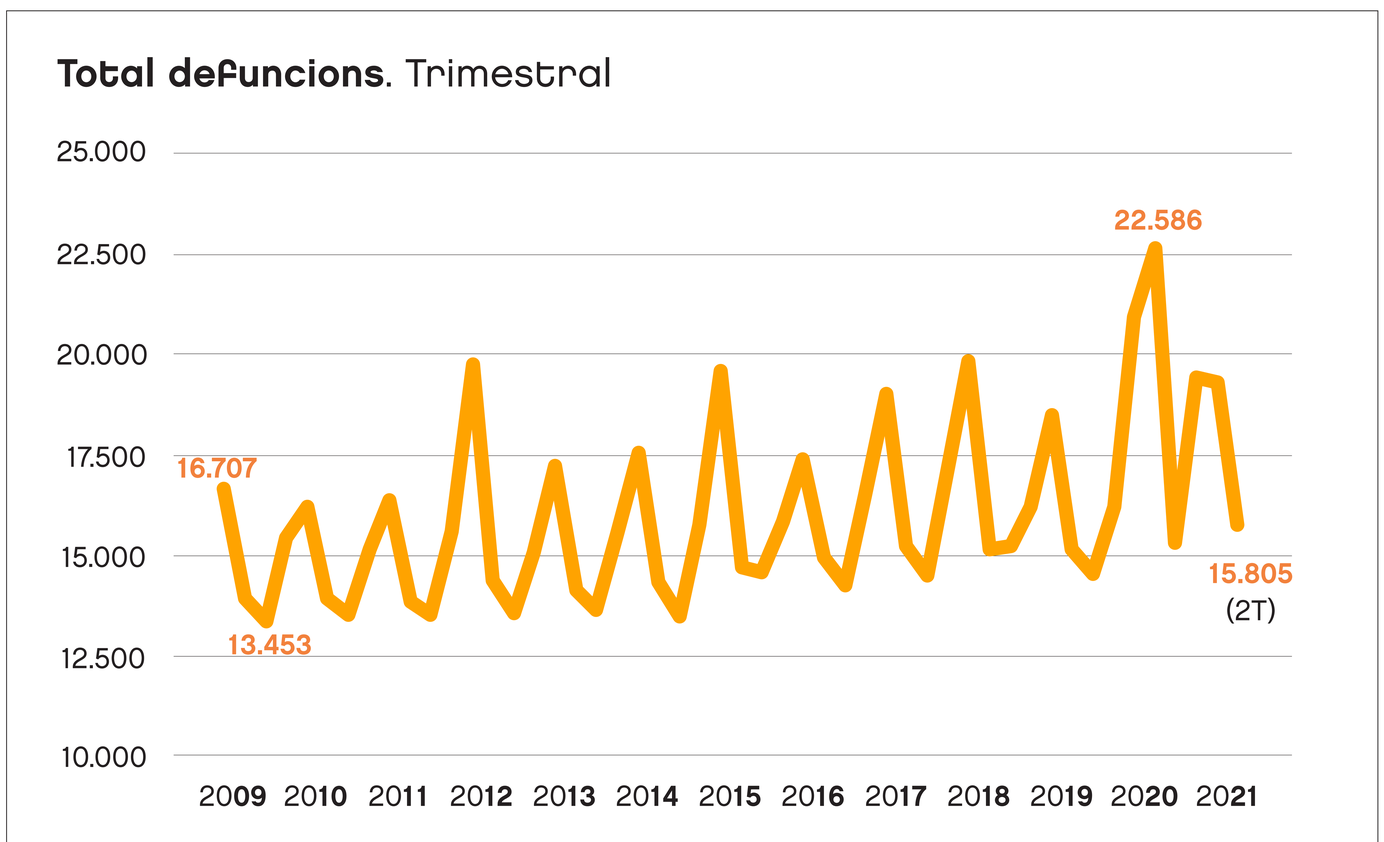

La **taxa de mortalitat** també mostra una tendència secular ascendent associada amb l'**envelliment** de la població

El baix nivell de la despesa sanitària tensa en excés el sistema de salut català durant episodis singulars com la pandèmia i també a llarg termini

Serveis públics

BENESTAR SOCIAL

Consum públic per càpita

Consum públic per càpita. Euros corrents en Paritat de Poder Adquisitiu. Anual

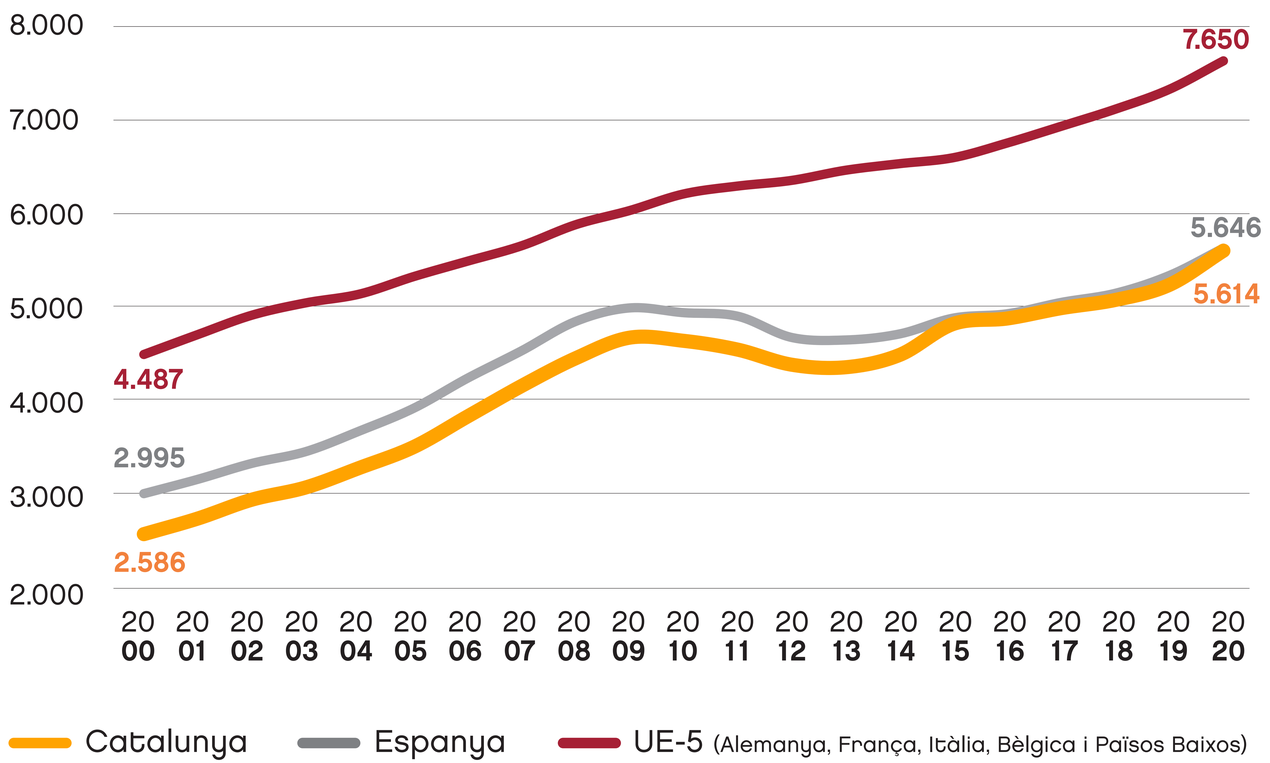

Una segona dimensió més àmplia del benestar és el social, representat pels **serveis socials bàsics** (incloent salut i educació), mesurats en termes de "consum públic"

	2000	2019
Catalunya/UE-5	**57,6%**	**71,7%**

Després d'un estancament durant la crisi, **Catalunya ha reprès la convergència en serveis públics bàsics, però la distància amb la UE-5 continua sent important**

Serveis públics

BENESTAR SOCIAL

Consum públic per càpita. Catalunya

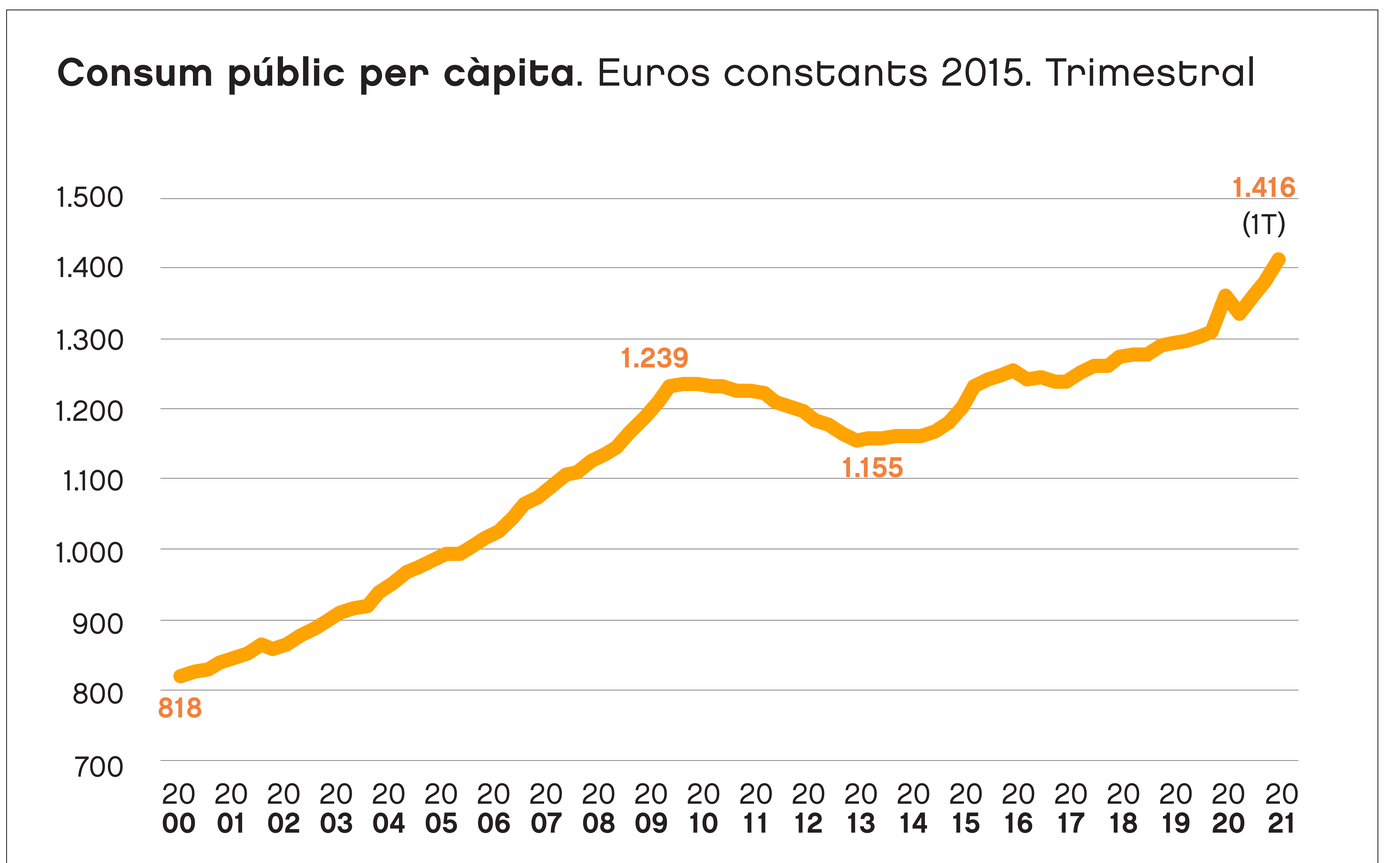

Si en termes relatius (amb la UE-5) el benestar social ha millorat (partint d'un nivell inicial molt baix), en termes absoluts la millora és encara més notable

La despesa real en serveis públics bàsics a Catalunya ha augmentat un 70% acumulat en 20 anys, i supera en molt el creixement del PIB per càpita

Consum privat per càpita

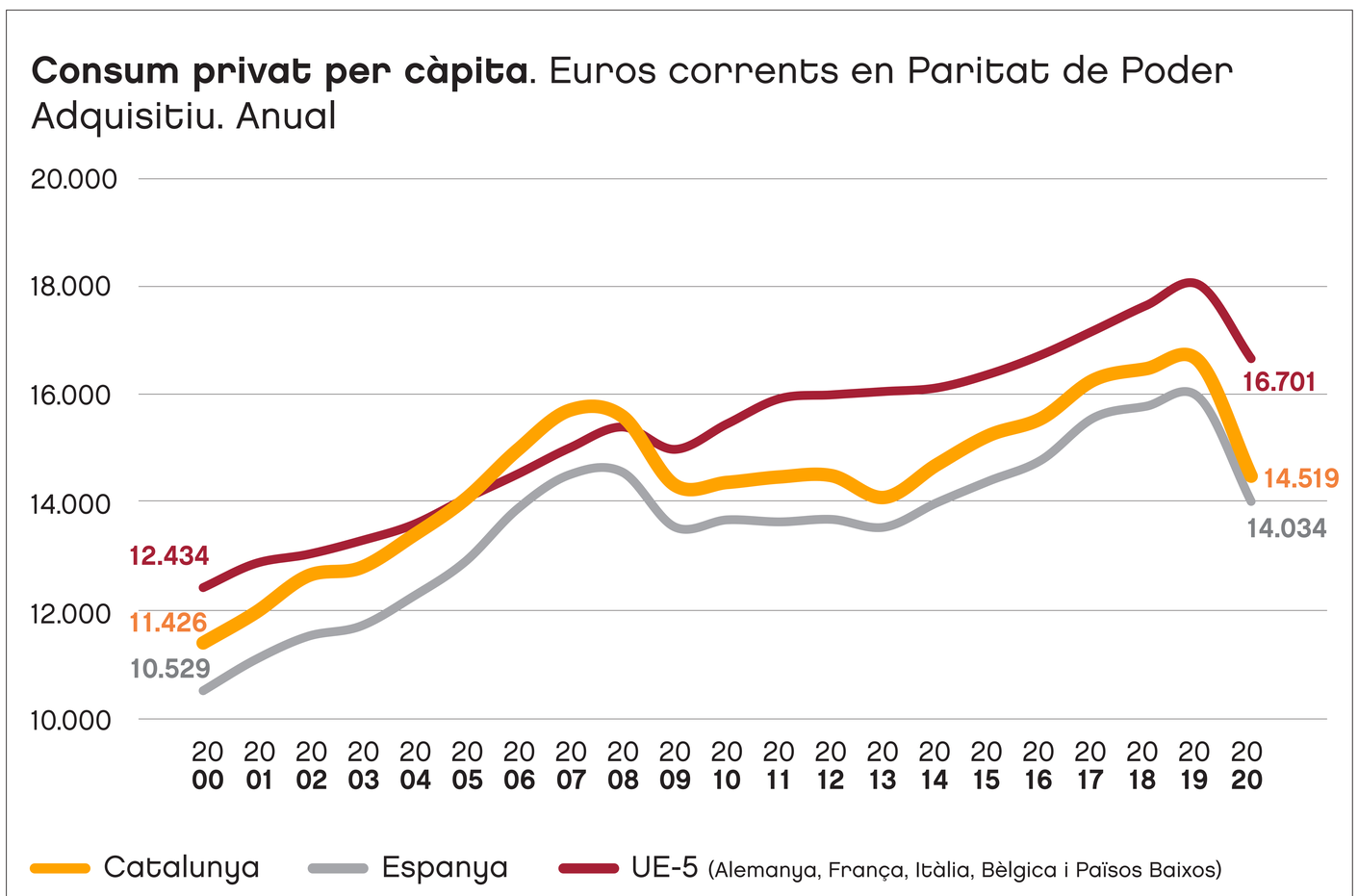

Juntament amb el benestar físic i el social, cal tenir en compte el **benestar econòmic**, que no és el mateix que el PIB

	2000	2019
Catalunya/UE-5	**91,9%**	**92,3%**

Mesurant el benestar econòmic efectiu pel consum en béns i serveis privats per habitant **s'observa un diferencial persistent amb el nucli europeu**

Consum privat per càpita. Catalunya

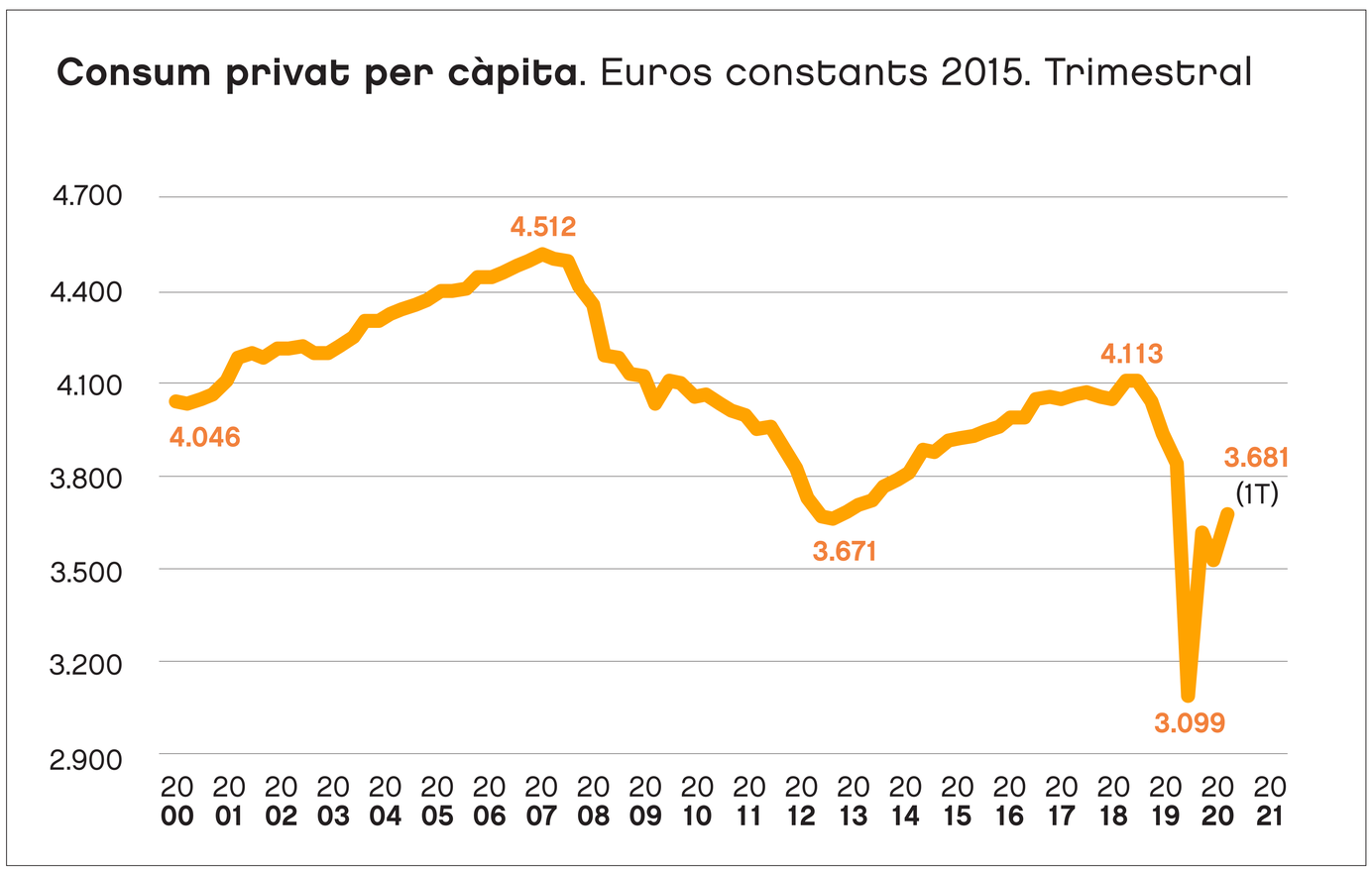

El consum privat per habitant està pràcticament estancat entre el 2000 i el 2019, amb fortes oscil·lacions al llarg del període

El progrés econòmic mesurat pel PIB no s'ha traduït en benestar econòmic en termes de capacitat de la població per accedir a béns i serveis privats. Per què?

IPB

Indicadors de Progrés i Benestar

PIB	Educació	Innovació	Salut	Serveis públics	Consum privat	Energia i contaminació	Desigualtat i pobresa	Equitat generacional i de gènere	Equitat en la distribució	Eficiència en la producció	Equitat + Eficiència = Resiliència
PROGRÉS			BENESTAR			SOSTENIBILITAT			QUALITAT DEL CREIXEMENT		

Producció elèctrica per fonts: contaminants/renovables

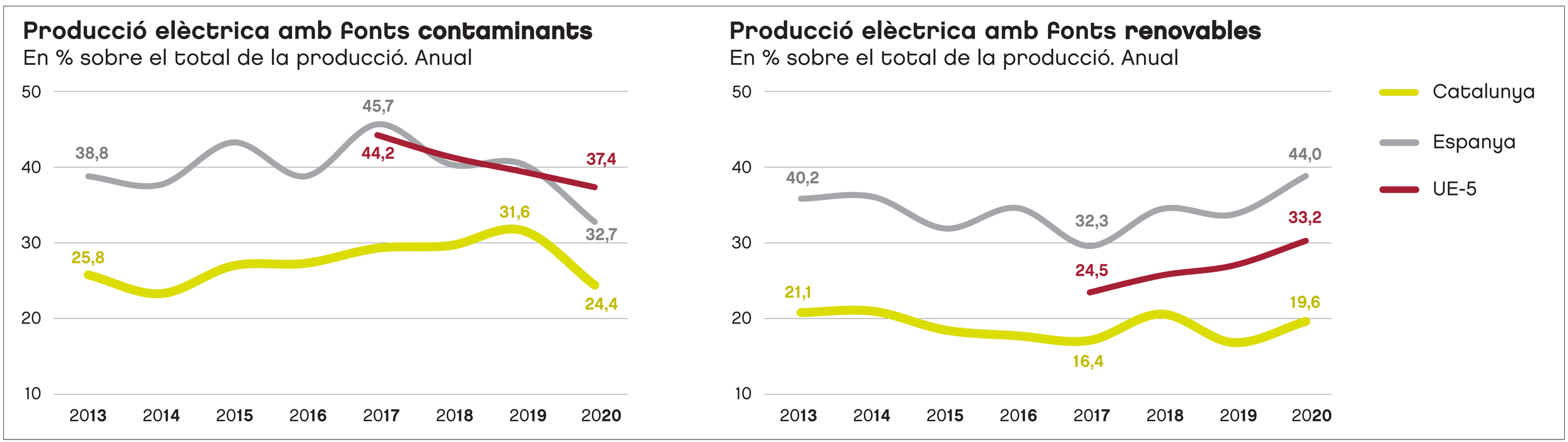

Mentre el pes de les renovables augmenta a Espanya i UE-5 (2020=33%), a Catalunya roman estancat (20%); encara que el pes de les fonts contaminants és inferior a Catalunya (24% enfront 37% UE-5), no s'ha reduït significativament en l'última dècada

Catalunya afronta la tercera dècada del segle XXI a la cua de la transició cap a energies renovables

Emissions de gasos contaminants

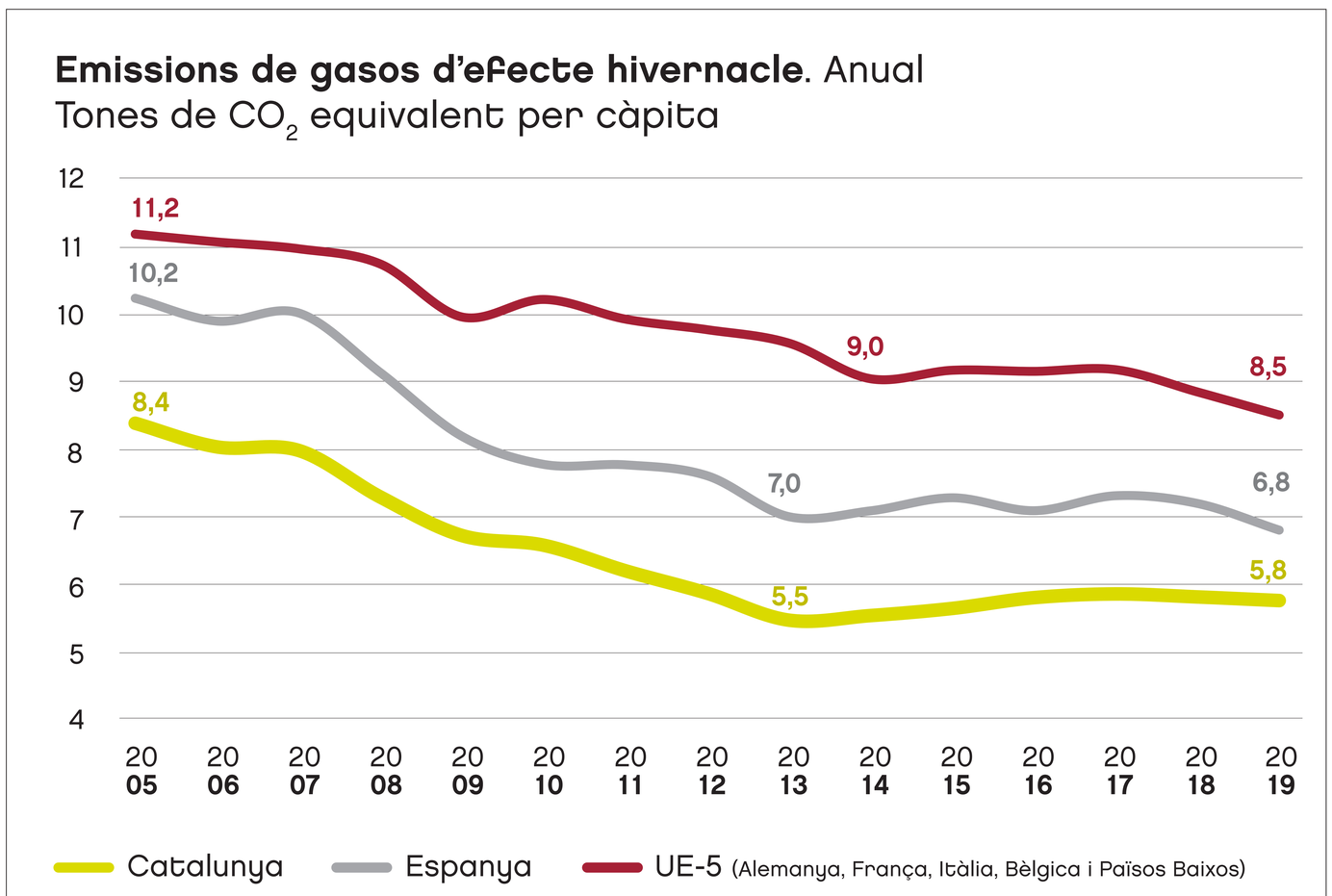

La importància de l'energia nuclear a Catalunya li dona un avantatge comparatiu pel que fa a les **emissions de gasos contaminants** per habitant, molt inferior a la referència europea

Però en contrast amb la bona evolució d'aquest indicador des del 2005, **entre el 2014 i el 2019 no s'observen avenços per disminuir el nivell de contaminació** associat amb les emissions

Coeficient S80/S20 i coeficient de Gini

Coeficient S80/S20 després de transferències socials

Anual

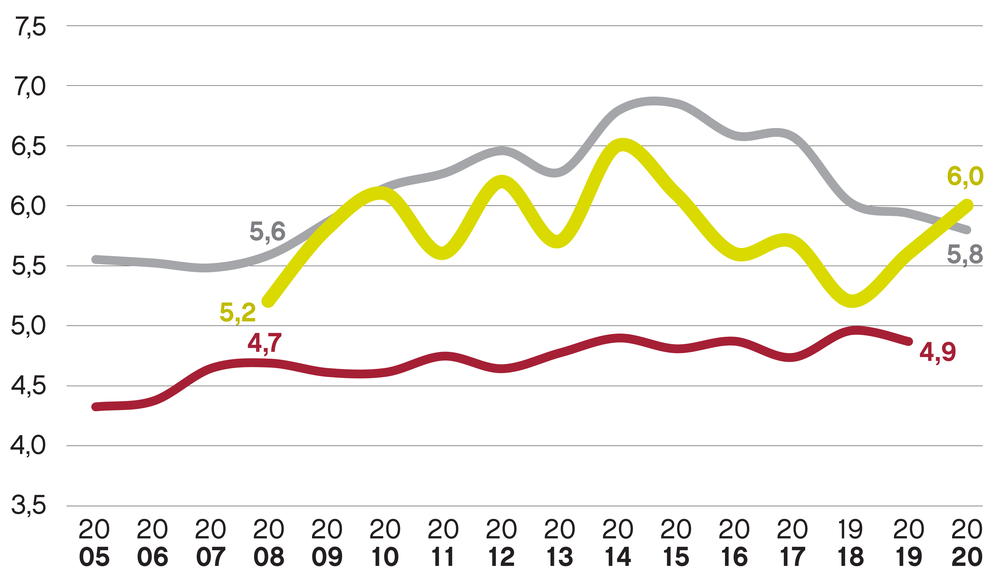

Coeficient de Gini després de transferències socials

Anual

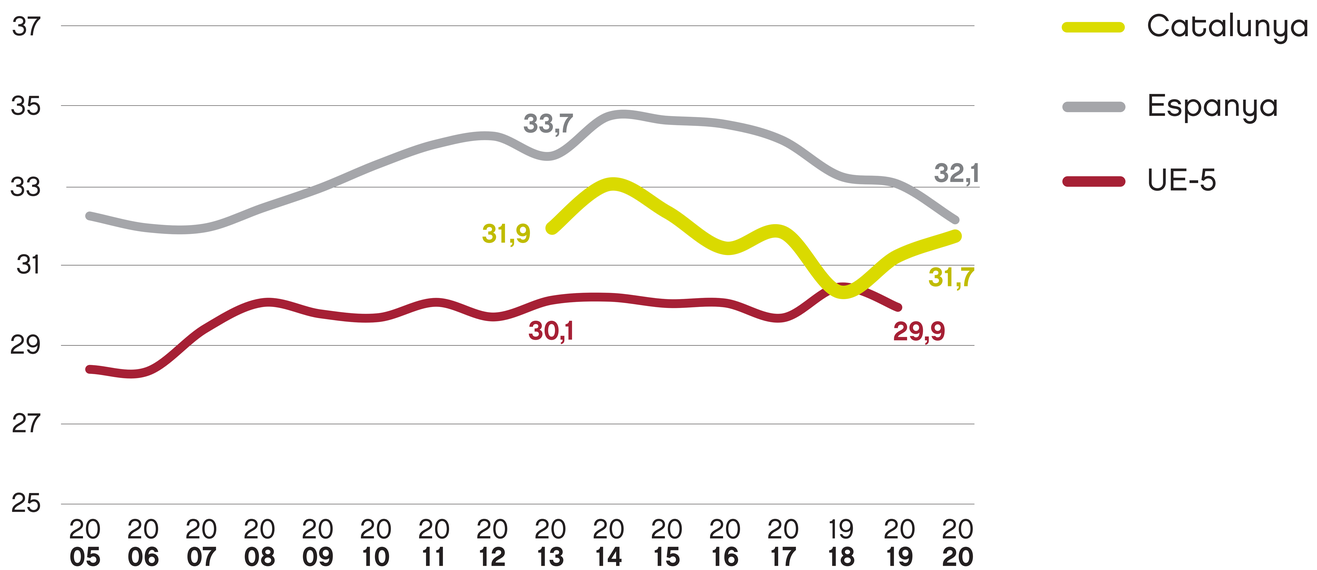

La sostenibilitat social requereix contenir els nivells de **desigualtat** dins de certs límits

Catalunya té un nivell de desigualtat superior a la UE-5 i molt sensible a les variacions de la taxa d'atur. Amb la recuperació a partir del 2014 va disminuir, però **ha tornat a augmentar notablement amb la crisi del 2020.**

Llars amb tots els actius desocupats. Catalunya

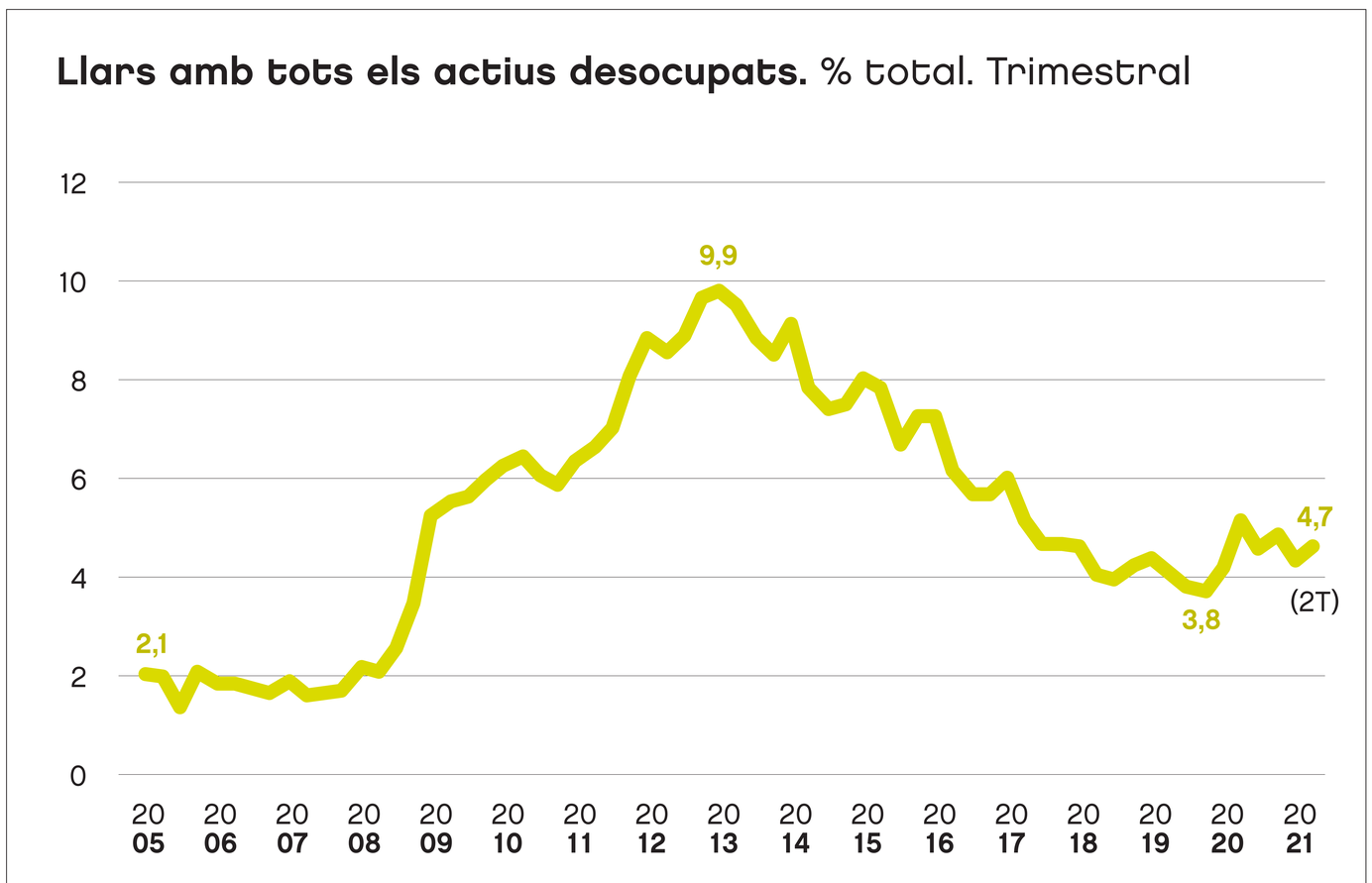

El percentatge de llars amb tots els membres desocupats és un indicador de **risc de pobresa**, i mostra una evolució cíclica al llarg del temps

Va augmentar fortament amb la crisi des del 2008, es va reduir ràpidament amb la recuperació a partir del 2013 i **ha tornat a augmentar el 2020** –però sense arribar als nivells extrems de la crisi anterior

Taxa d'atur juvenil i bretxa salarial dels joves

Taxa d'atur juvenil. En %. Anual

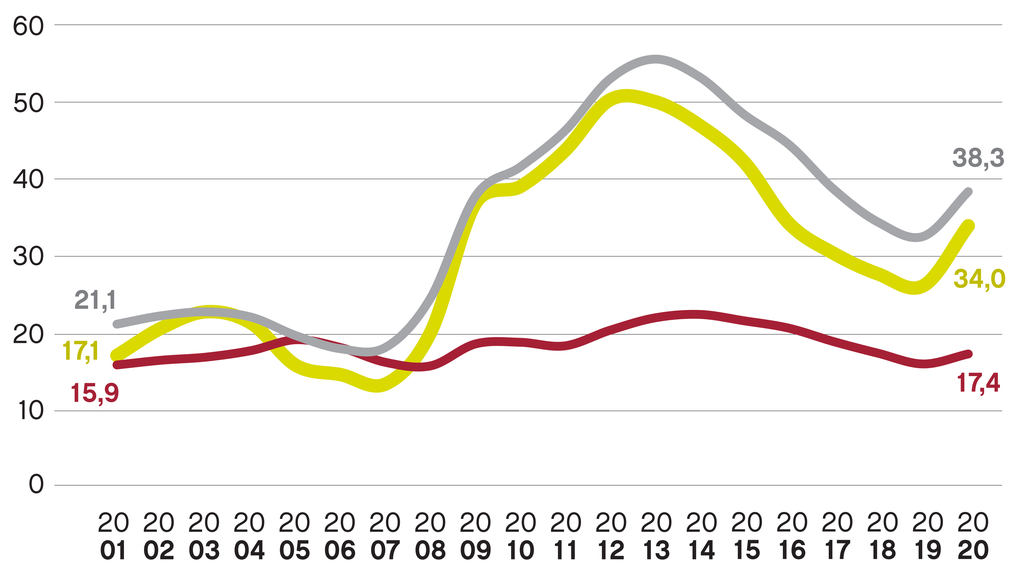

Bretxa salarial dels joves. En %. Anual. **Catalunya**

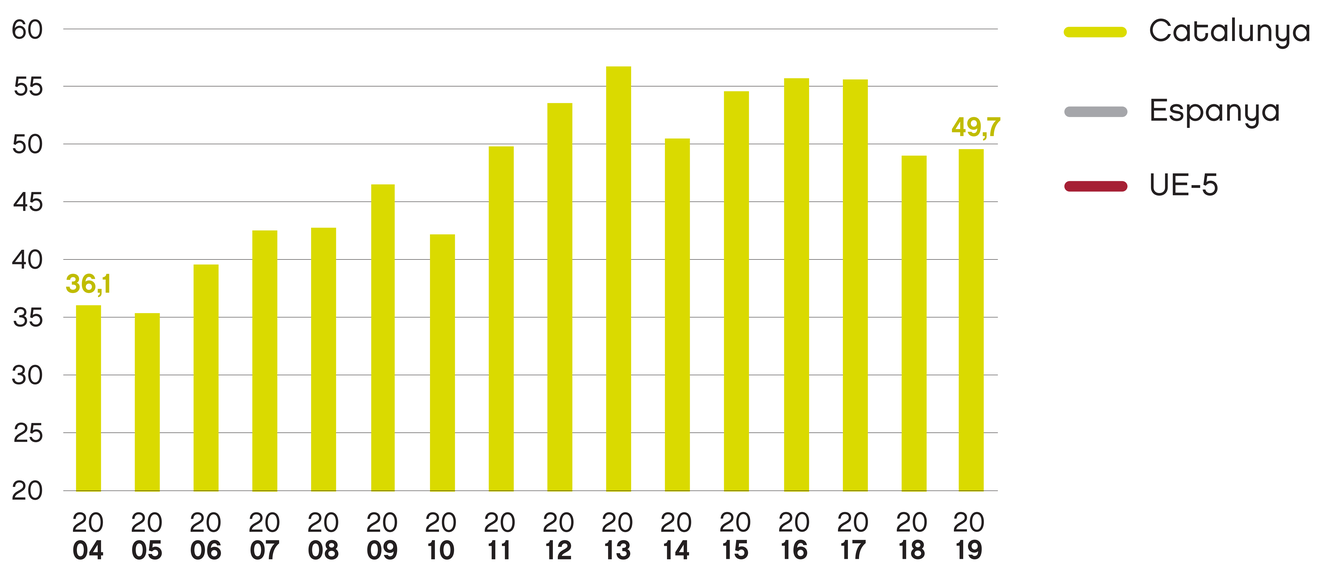

L'**atur juvenil** mostra una elevada volatilitat i supera en molt els valors mitjans a la UE-5. A més, la **bretxa salarial dels joves** mostra un augment tendencial des del 2005 i es manté en nivells relativament elevats des del 2013.

Catalunya té davant seu un greu problema d'equitat intergeneracional

Equitat generacional i de gènere

SOSTENIBILITAT SOCIAL

Taxa d'ocupació femenina i bretxa salarial de gènere

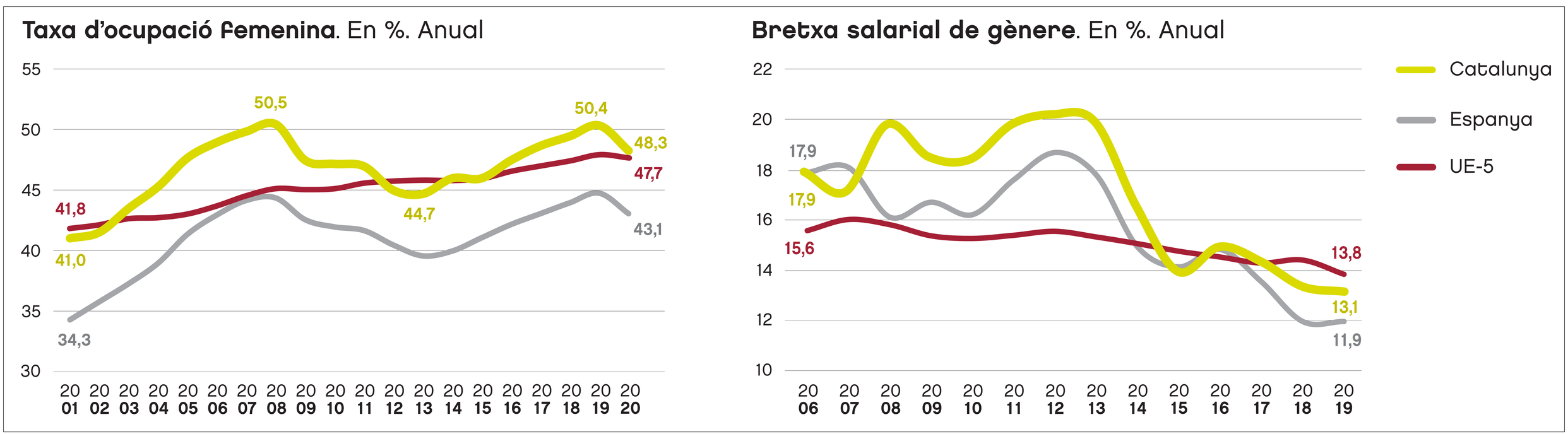

La **taxa d'ocupació femenina** a Catalunya supera a la UE-5 i la **bretxa salarial** s'ha reduït fins a situar-se per sota de la referència europea

Tot i així, hi ha molt camí per recórrer per arribar a la plena igualtat laboral i econòmica entre homes i dones

IPB

Indicadors de Progrés i Benestar

PIB	Educació	Innovació	Salut	Serveis públics	Consum privat	Energia i contaminació	Desigualtat i pobresa	Equitat generacional i de gènere	Equitat en la distribució	Eficiència en la producció	Equitat + Eficiència = Resiliència
PROGRÉS			BENESTAR			SOSTENIBILITAT			QUALITAT DEL CREIXEMENT		

Salari per hora

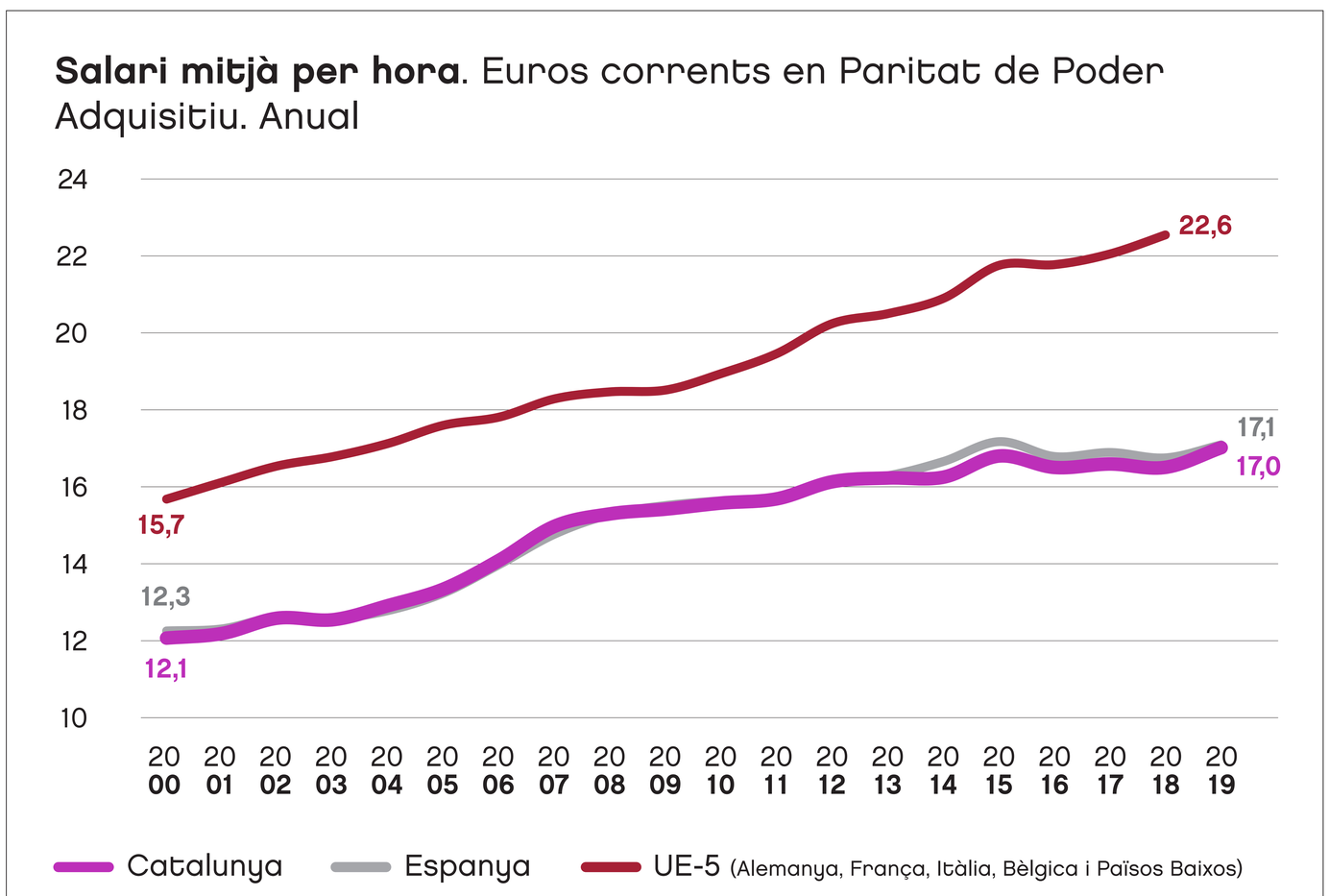

Catalunya mostra una **bretxa salarial creixent amb el nucli europeu** que supera en molt el diferencial en PIB per càpita

	2000	2018
Catalunya/UE-5	**77,2%**	**73,2%**

Aquest fet explica perquè el progrés econòmic no s'ha traduït en benestar efectiu i planteja interrogants sobre la qualitat del model de creixement

Salari per hora. Catalunya

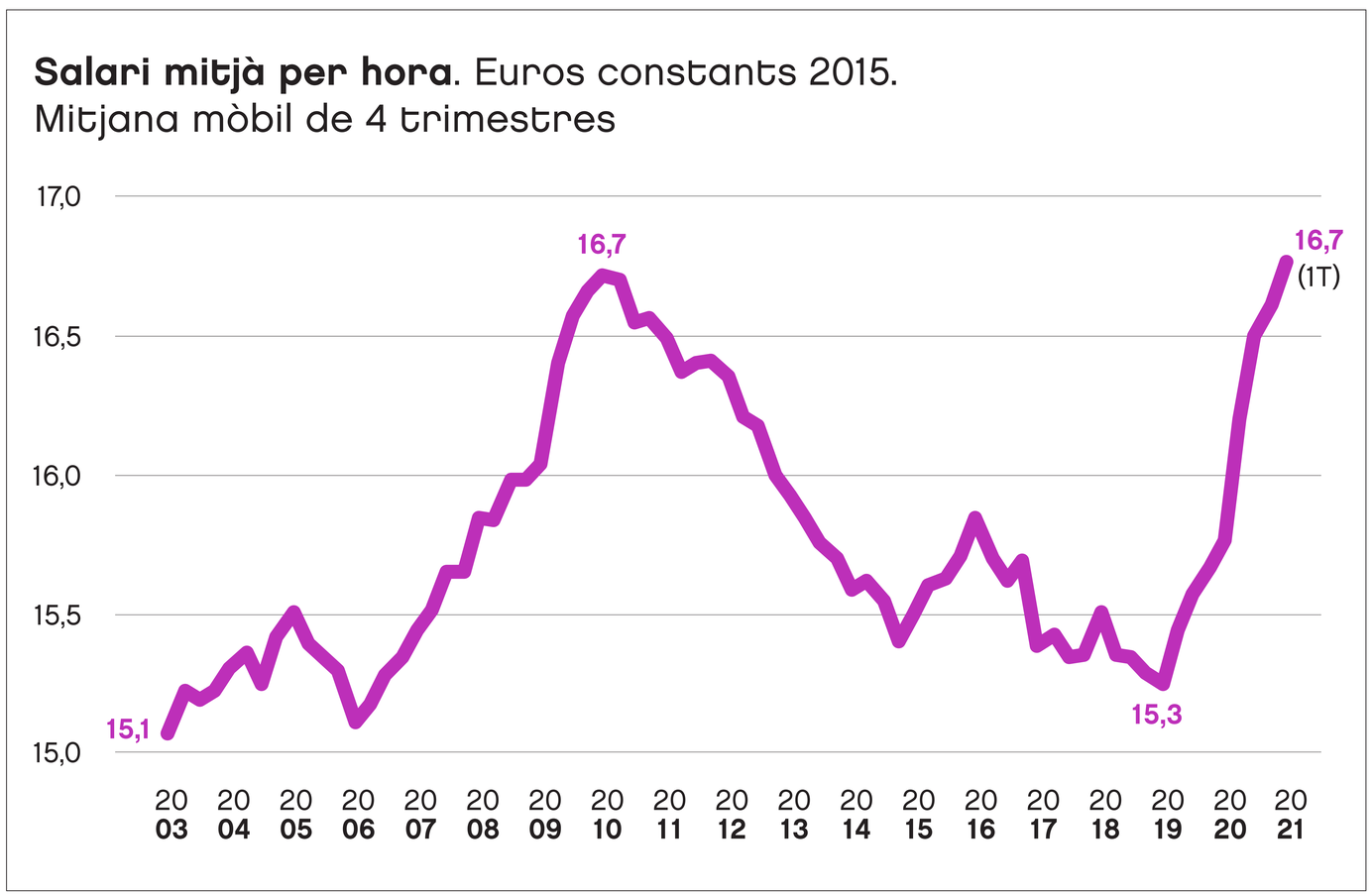

El **poder adquisitiu** dels treballadors el 2019 es trobava **estancat** al mateix nivell del 2003, amb fortes oscil·lacions entre aquestes dues dates

L'augment observat el 2020 i el 2021 és un efecte estadístic transitori: les hores cauen més que els salaris

Aquest comportament denota un patró de creixement desequilibrat en perjudici dels treballadors més vulnerables (joves, temporals...)

Eficiència en producció

QUALITAT DEL CREIXEMENT

PIB per hora treballada

PIB per hora treballada. Euros corrents en Paritat de Poder Adquisitiu. Anual

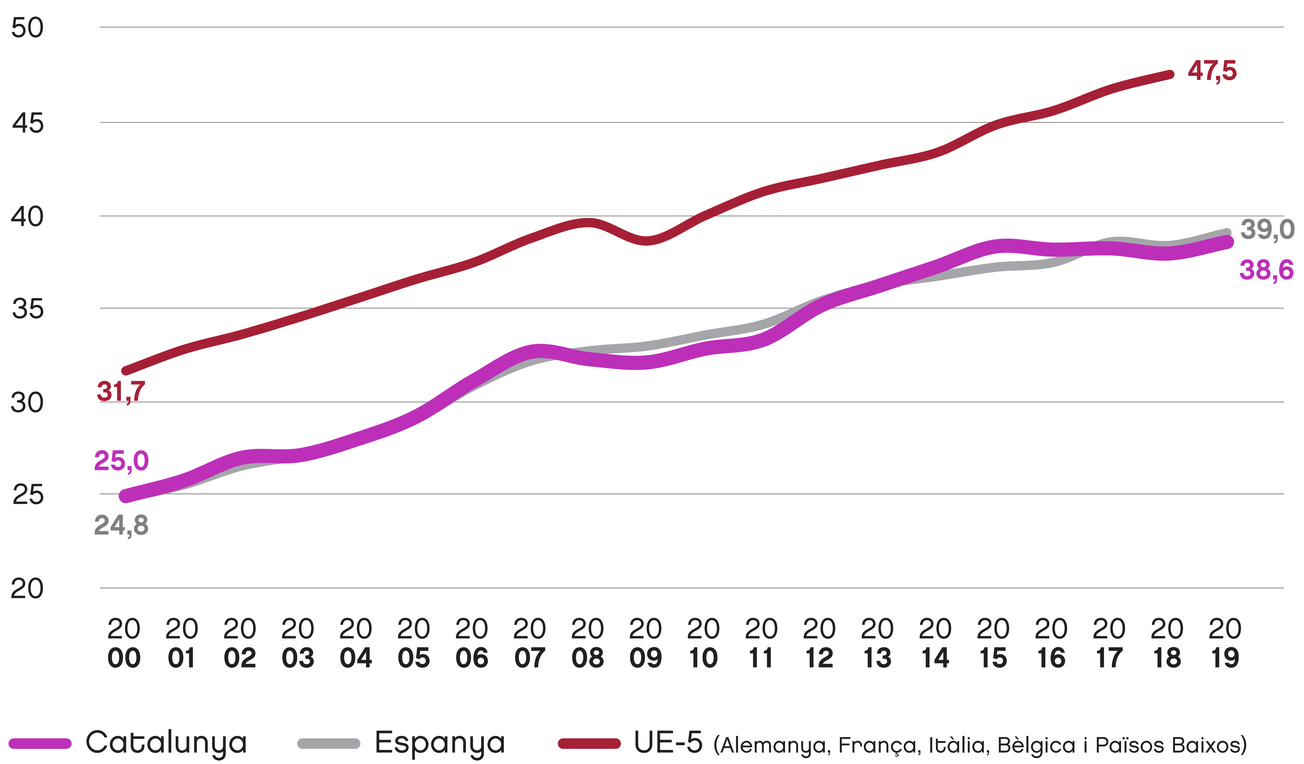

La **bretxa salarial** es correspon amb una **bretxa de productivitat** en termes relatius amb el nucli europeu

	2000	2018
Catalunya/UE-5	**78,8%**	**79,9%**

Per convergir en salaris cal convergir en productivitat, la variable representativa de l'eficiència en la producció

Eficiència en producció

QUALITAT DEL CREIXEMENT

PIB per hora treballada. Catalunya

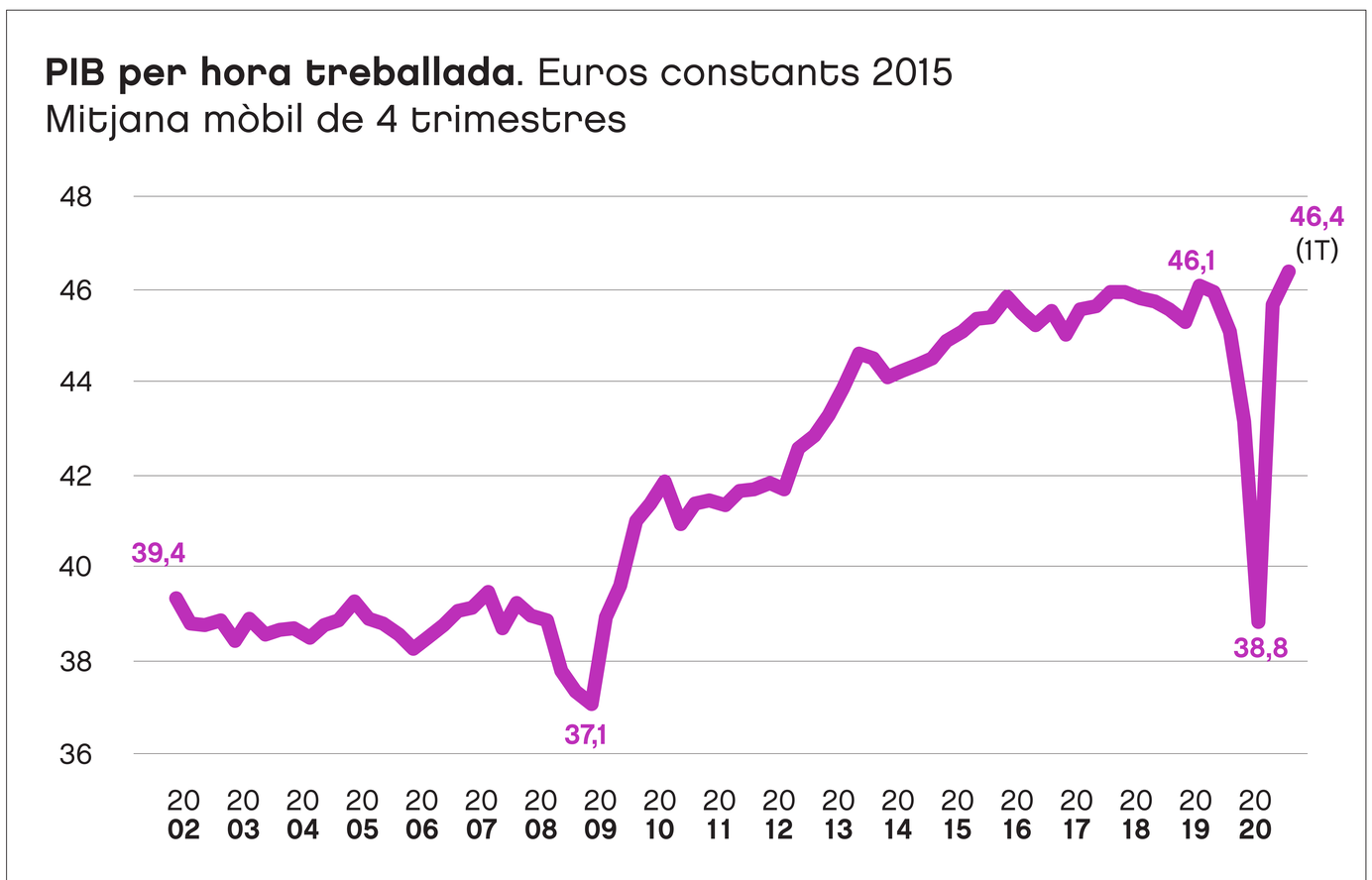

En termes absoluts, i a diferència dels salaris reals, la productivitat del treball sí que ha augmentat, però la millora es concentra en el període de crisi 2009-2014

	Acumulat **2002-2019**
Δ PIB p.c.	**17%**

A Catalunya la productivitat augmenta via "destrucció creativa" (crisi i reestructuracions) i difusió de les noves tecnologies generades a l'exterior;
NO via progrés tècnic endogen i auto-sostingut (R+D)

Equitat + Eficiència = Resiliència

QUALITAT DEL CREIXEMENT

Cap a un creixement resilient, equilibrat i sostenible

Costos laborals unitaris nominals. Índex 2000 = 100. Anual

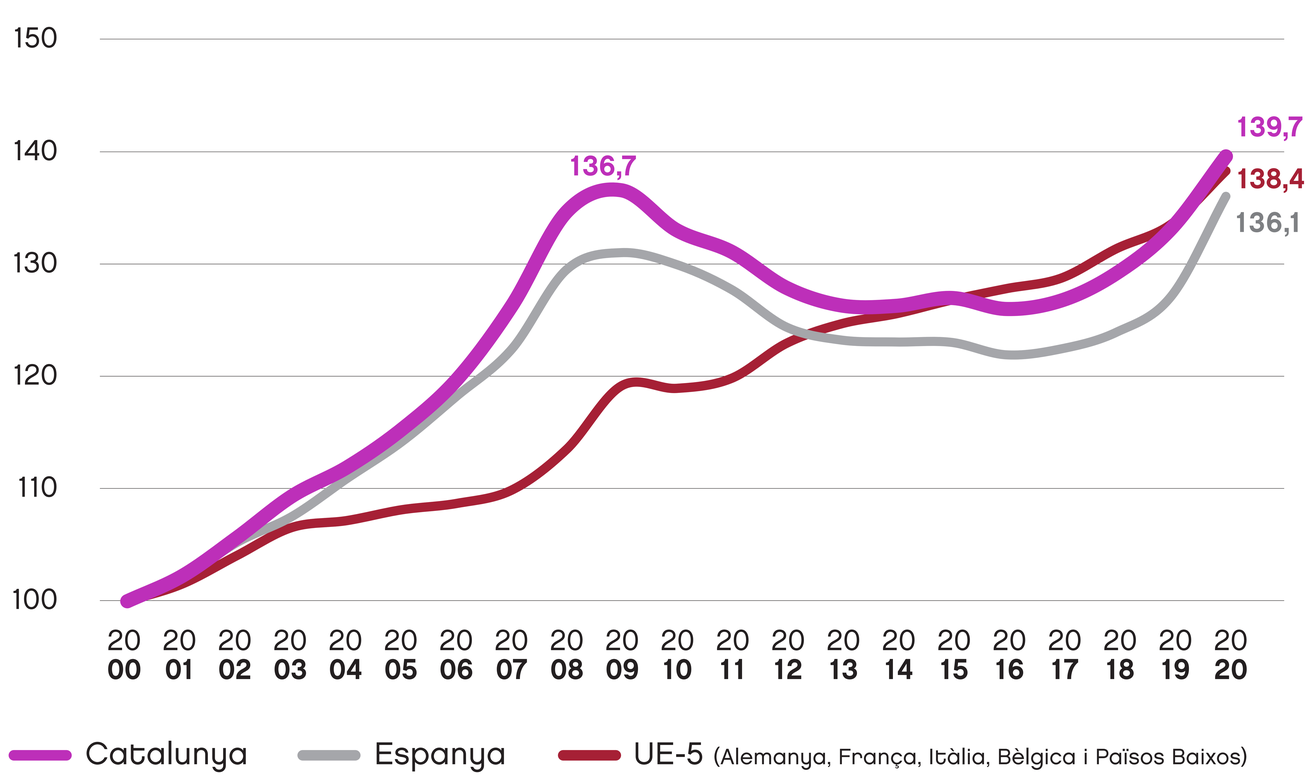

En un **patró de creixement equilibrat i sostenible**

- Els **salaris reals** creixen igual que la **productivitat**
- La **distribució de la renda** és estable
- Els **costos laborals unitaris** creixen compassadament amb els dels països de l'entorn

Així, tant la **qualitat** com el **nivell de vida** tendeixen a millorar sistemàticament a llarg termini

A Catalunya aquest patró no s'ha assolit, això ha comportat ajustaments traumàtics i una baixa qualitat del creixement. Els Fons Next Generation EU impulsaran un canvi de patró a partir del 2022?

cambrabcn.cat/ipbcambra

Cambra de Comerç de Barcelona

#IPBCambra